

Številka: 007-113/2012

Ljubljana, 6. 6. 2012

EVA 2012-1611-0031

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O TROŠARINAH –
predlog za obravnavo po nujnem postopku

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN in 8/12) je Vlada Republike Slovenije na seji dne ... pod točko ... sprejela

S K L E P

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah (EVA 2012-1611-0031) ter ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po nujnem postopku.

Dr. Božo Predalič
GENERALNI SEKRETAR

Sklep prejmeta:

- Državni zbor RS
- Ministrstvo za finance

2. a Oseba, odgovorna za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Tamara Prezelj, generalna direktorica

2. b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora RS:

- dr. Janez Šušteršič, minister za finance
- Aleš Živkovič, državni sekretar
- dr. Dejan Krušec, državni sekretar
- mag. Tamara Prezelj, generalna direktorica
- Jožica Kastelic, sekretarka, vodja sektorja
- Mitja Brezovnik, podsekretar
- Evelina Smrekar, podsekretarka

3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:		DA
4. a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:		
V skladu s 143. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo in 105/10) Vlada Republike Slovenije predlaga, da se Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah obravnava in sprejme po nujnem postopku zaradi potreb javnofinančne konsolidacije in s tem preprečevanja težko popravljivih posledic za delovanje države.		
4. b Predlog za skrajšanje poslovniških rokov z obrazložitvijo razlogov: /		
5. Kratak povzetek gradiva		
S predlagano novelo Zakona o trošarinah se predlaga zvišanje trošarine na cigarete.		
6. Presoja posledic		
a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA / NE
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA / NE
c)	upravne posledice	DA / NE
č)	na gospodarstvo, posebno na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA / NE
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	DA / NE
e)	na socialno področje	DA / NE
f)	na dokumenta razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, – na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	DA / NE
7. a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR:		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna	+ 4 mio EUR	+ 8 mio EUR		
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II. a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/ime ukrepa, projekta	Šifra PP/ime PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ:				
II. b Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/ime ukrepa, projekta	Šifra PP/ime PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ:				
II. c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ:				

/OBRAZLOŽITEV:		
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu: /		
II. Finančne posledice, ki so načrtovane za državni proračun: /		
II. a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene: /		
II. b Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo: /		
II. c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna: /		
7. b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR: /		
8. Predstavitev sodelovanja javnosti		
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja	DA / NE	
9. Predstavitev medresorskega usklajevanja		
Gradivo ni bilo poslano v medresorsko usklajevanje.		
Datum pošiljanja: /		
Gradivo je usklajeno:	v celoti / pretežno / delno	
	Bistvena nerešena vprašanja: /	
	Priložiti mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno	
10. Gradivo je lektorirano		DA / NE
11. Zahteva predlagatelja za		
a)	obravnavo neusklajenega gradiva	DA / NE
b)	nujnost obravnave	DA / NE
c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	DA / NE
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti		DA / NE
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade		DA / NE
Dr. Janez Šušteršič		
MINISTER		

PRILOGA:

- predlog sklepa vlade
- jedro gradiva
- Korelacijska tabela
- Izjava o skladnosti

PREDLOG

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN in 8/12) je Vlada Republike Slovenije na seji dne ... pod točko ... sprejela

S K L E P

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah (2012-1611-0031) ter ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po nujnem postopku.

Dr. Božo Predalič
GENERALNI SEKRETAR

Sklep prejmeta:

- Državni zbor Republike Slovenije
- Ministrstvo za finance

ZAKON

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O TROŠARINAH

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJETJE PREDLOGA ZAKONA

Sistem obdavčevanja trošarinskih izdelkov je v Sloveniji opredeljen z Zakonom o trošarinah (Uradni list RS, št. 97/10 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: zakon), ki je usklajen z evropskim pravnim redom.

Obdavčitev tobačnih izdelkov je opredeljena z Direktivo Sveta 2010/12/EU z dne 16. februarja 2010 o spremembi direktiv 92/79/EGS, 92/80/EGS in 95/59/ES glede strukture in stopnje trošarin, ki velja za predelani tobak, ter Direktive 2008/118/ES (v nadaljnjem besedilu: Tobačna direktiva).

Razlogi za spremembo zakona so zdravstveni in javnofinančni.

2. CILJI, NAČELA IN POGLOVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Osnovni namen predlagane rešitve je zagotoviti dodatna sredstva v državni proračun, hkrati pa predlagana rešitev zagotavlja višjo raven varovanja človekovega zdravja. Številne študije, tako v EU kot širše v svetu, zagotavljajo, da je stopnja obdavčenja glavni dejavnik v ceni tobačnih izdelkov, ki posledično vpliva na kadilske navade potrošnikov. Z dvigom trošarin za cigarete se zasleduje priporočila Svetovne zdravstvene organizacije (v nadaljevanju SZO) o učinkovitem ukrepanju na področju nadzora nad tobakom in uresničuje zaveze Okvirne konvencije SZO za nadzor nad tobakom, katere pogodbenica je Slovenija od leta 2005. Z višanjem cen tobačnih izdelkov z višanjem njihove obdavčitve se na najbolj cenovno učinkovit način zmanjšuje poraba med prebivalci in s tem škoda, ki jo raba tobaka predstavlja za zdravje prebivalcev. Eden ključnih ciljev je zmanjšanje rabe tobaka pri mladih, pri katerih je enako kot pri osebah iz skupin z nižjim socio-ekonomskim položajem, ukrep še posebej učinkovit.

2.2 Načela

S predlogom zakona predlagatelj ne posega v obstoječa temeljna načela veljavnega Zakona o trošarinah.

2.3 Poglavitne rešitve

S 1. členom predloga zakona se predlaga zvišanje trošarine za cigarete. S predlaganim zvišanjem trošarine na 90 evrov za tisoč kosov bo Slovenija že 1. julija 2012 dosegla ciljni znesek trošarine za cigarete, ki ga Tobačna direktiva določa kot tisti minimum, ki ga morajo vse države članice doseči s 1. januarjem 2014. Z novelo zakona se predlaga tudi nadaljnje postopno zviševanje trošarine tako, da bo dosegla 1. oktobra 2012 94 evrov in 1. januarja 2013 97 evrov za tisoč kosov cigaret.

S prvim odstavkom 1. člena se spreminja tudi specifična trošarina, opredeljena v tretjem odstavku 51. člena veljavnega zakona. Predlaga se postopno zviševanje specifične trošarine, tako da bo januarja 2013 dosegla 50 % od skupne davčne obremenitve cigaret v razredu tehtane povprečne drobnoprodajne cene. Specifična trošarina je eden od parametrov, ki jih določa že Tobačna direktiva, in sicer v razponu od 5 do 76,5 % od skupne davčne obremenitve cigaret v razredu tehtane povprečne drobnoprodajne cene. Z letom 2014 Tobačna direktiva spodnjo mejo specifične trošarine dvigne na 7,5%. Po proučitvi strukture trošarine predlagatelj ugotavlja, da druge države članice povečujejo delež specifične trošarine (fiksni znesek za vse vrste cigaret) na račun proporcionalne trošarine (plačuje se v odstotku od drobnoprodajne cene posamezne vrste cigarete). Na ta način se doseže približevanje obdavčitve cigaret iz različnih cenovnih kategorij.

Zakon bo začel veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Povzetek Poročila o sodelovanju javnosti pri pripravi predloga zakona:

Javnost pri pripravi predloga zakona ni sodelovala.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Izhajajoč iz cilja predloga zakona, tj. zagotoviti ustrezne stabilne proračunske prihodke pri upočasneni gospodarski rasti, lahko zaradi predlaganih sprememb pričakujemo pozitivne finančne učinke na državni proračun.

Ocene finančnih posledic zvišanja trošarine za cigarete so bile pripravljene na podlagi podatkov iz obračunov trošarine za cigarete, ki jih zavezanci mesečno posredujejo Carinski upravi RS.

Dvig zneska trošarine za cigarete 1. julija 2012 na 90 evrov za 1000 kosov (namesto 1. oktobra, kot je predvideno z veljavnim zakonom) in nato 1. oktobra 2012 na 94 evrov bo v letu 2012 prinesel dodatne 4 mio. evrov prihodkov od trošarin, nadaljnjo povišanje v letu 2013 pa bo prineslo še 8 mio. evrov več kot po trenutno veljavnem zakonu. Sorazmerno nizki finančni učinki glede na povečanje trošarine so posledica predpostavke, da se bodo količine prodanih cigaret znižale v povprečju za dobre 3 odstotke letno glede na leto 2011.

Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ne bodo potrebna dodatna proračunska sredstva.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona je prilagojen pravnemu redu EU.

Tobačna direktiva določa minimalni znesek trošarine za cigarete, ki ga morajo države članice doseči 1. januarja 2014. Med državami članicami tako na tem področju ne sme biti razlik, razen za tiste države članice EU, ki jim je odobreno prehodno obdobje (BG, EST, GR, LAT, LIT, HU, PL in RO) in bodo minimalne zneske trošarine začele uporabljati pozneje.

V nadaljevanju je podana primerjava trenutno veljavnih trošarin za cigarete na podlagi Direktive 92/79/EGS, ki določa minimalno trošarino v višini 64 evrov in hkrati 57 % drobnoprodajne cene najbolj prodajanega cenovnega razreda. Z Direktivo 2010/12 se določa zvišanje minimalne trošarine za cigarete s 1. januarjem 2014 na 90 evrov za tisoč kosov.

Cene cigaret v Sloveniji so med nižjimi v Evropi. Tehtana povprečna drobnoprodajna cena cigaret v Sloveniji je med nižjimi v Evropi, kljub večletni rasti cen. Tehtana povprečna drobnoprodajna cena za zavojček 20 cigaret je bila v državah članicah EU na podlagi mednarodne primerjave iz januarja 2012 od 2,09 evra na Madžarskem do 8,47 evra na Irskem, v Sloveniji pa 2,73¹ evra. Drobnoprodajne cene za zavojček s po dvajsetimi cigaretami so se v aprilu 2012 v Sloveniji gibale med 2,55 in 3,8 evra.

Preglednica 1: Mednarodna primerjava obdavčitev cigaret, na dan 1.1.2012

DRŽAVA	TROŠARINA				SKUPAJ DAVEK (Z DDV)	TEHTANA POVP. CENA ZA 1000 CIGARET
	SKUPAJ TROŠARINA	SKUPAJ TROŠARINA (od TPC)	SPECIFIČNA TROŠARINA	PROPORC. TROŠARINA		
	v % od DPC	v EUR	v EUR	v % od DPC		
Italija	58,42%	125,02	8,90	54,26%	75,78%	214,00
Avstrija	60,48%	114,55	35,00	42,00%	77,15%	189,40
Slovenija	60,80%	83,00	21,15	45,31%	77,47%	136,50
Madžarska	62,70%	65,48	35,82	28,40%	84,76%	104,43

Vir: Excise duty tables, 1.1.2012, Evropska Komisija

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMELO SPREJETJE ZAKONA

Zvišanje drobnoprodajnih cen cigaret zaradi zvišane trošarine bo na podlagi uteži pri indeksu cen življenjskih potrebščin, ki ga objavlja Statistični urad RS, prispevalo k medletni inflaciji za

¹ DPC izračunana na podatkih ob spremembi 1. 10. 2011, za leto 2011 je povprečna tehtana cena v Sloveniji 2,81 evra za zavojček

leto 2012 dodatne 0,26 o.t. oz. za 0,11 o.t. več kot po trenutno veljavnem zakonu. Drobnoprodajne cene cigaret se bodo zaradi višjih trošarin, kot so določene v predlogu zakona, po oceni julija 2012 v povprečju dvignile za okoli 3,5 % glede na cene predhodnega meseca, oktobra 2012 pa še za dodatnih 3,9 %.

6.1 Administrativne in druge posledice

/

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

/

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

/

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

/

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

/

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. Obrazložitev predloga za obravnavo po nujnem postopku

V skladu s 143. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo in 105/10) Vlada Republike Slovenije predlaga, da se Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah obravnava in sprejme po nujnem postopku zaradi potreb javnofinančne konsolidacije.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

(1) V Zakonu o trošarinah (Uradni list RS, št. 97/10 – uradno prečiščeno besedilo) se na koncu tretjega odstavka 51. člena doda nov stavek, ki se glasi:

»Od 1. julija 2012 znaša specifična trošarina 30 %, od 1. oktobra 2012 40 % in od 1. januarja 2013 50 % od skupne davčne obremenitve cigaret v razredu tehtane povprečne drobnoprodajne cene.«.

(2) Druga alineja petega odstavka se spremeni tako, da se glasi:

» – najmanj 86 eurov, od 1. julija 2012 najmanj 90 eurov, od 1. oktobra 2012 najmanj 94 eurov in od 1. januarja 2013 najmanj 97 eurov za 1000 kosov cigaret iz razreda tehtane povprečne drobnoprodajne cene cigaret.«.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

2. člen

Ne glede na deseti odstavek 51. člena zakona, mora oseba iz devetega odstavka 51. člena zakona, ki želi spremeniti drobnoprodajno ceno cigaret zaradi spremembe trošarine na dan 1. julija 2012, spremembo drobnoprodajne cene cigaret prijaviti pristojnemu carinskemu organu 2 dni pred sprostitvijo cigaret v porabo.

3. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

OBRAZLOŽITEV:

K 1. členu:

S spremembo 51. člena veljavnega zakona se predlaga dodatno postopno zvišanje trošarine za cigarete. Tako bo Slovenija že 1. julija 2012 dosegla ciljni znesek trošarine za cigarete, ki ga Tobačna direktiva določa kot minimum, ki ga morajo vse države članice doseči 1. januarja 2014. Novela zakona določa še nadaljnja zvišanja trošarine za cigarete, in sicer 1. oktobra 2012 na 94 evrov in 1. januarja 2013 na 97 evrov za tisoč kosov. Postopno, večkratno poviševanje trošarine se je v dosedanji praksi pokazalo kot bolj učinkovito od enkratnega dviga (predvsem z vidika preprečevanja razmaha črnega trga).

Z dopolnitvijo tretjega odstavka 51. člena veljavnega zakona se predlaga postopno zviševanje specifične trošarine, tako da bo 1. julija 2013 dosegla 50 % od skupne davčne obremenitve cigaret v razredu tehtane povprečne drobnoprodajne cene.

K 2. členu:

Drobnoprodajno ceno cigaret določi proizvajalec, imetnik trošarinskega dovoljenja, pooblaščen ali začasno pooblaščen prejemnik, davčni zastopnik ali uvoznik. Ta mora, glede na veljavno ureditev, spremembo drobnoprodajne cene cigaret prijaviti pristojnemu carinskemu organu 15 dni pred sprostitvijo cigaret v porabo, za potrebe uveljavitve novih trošarin na dan 1. 7. 2012 po tem zakonu pa se rok prijave skrajša na 2 dni.

K 3. členu:

Novela zakona začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO:

51. člen

(trošarinska osnova, stopnja in znesek trošarine)

- (1) Trošarinska osnova za tobačne izdelke je 1000 kosov in drobnoprodajna cena oziroma kilogram izdelka.
- (2) Trošarina za cigarete se plačuje kot specifična trošarina, ki je določena v znesku za 1000 kosov in kot proporcionalna trošarina, ki je določena v odstotku od drobnoprodajne cene cigaret.
- (3) Trošarina za cigarete se določi v odstotku od tehtane povprečne drobnoprodajne cene cigaret, specifična trošarina pa v višini 20% od skupne davčne obremenitve cigaret v razredu tehtane povprečne drobnoprodajne cene, ki vključuje trošarino in davek na dodano vrednost od teh cigaret.
- (4) Tehtana povprečna drobnoprodajna cena se izračuna na podlagi podatkov o skupni količini in drobnoprodajni ceni cigaret, sproščenih v porabo v dvanajstmesečnem obdobju, deljeno s skupno količino cigaret, sproščenih v porabo v tem obdobju.
- (5) Trošarina se določi tako, da znaša:
 - najmanj 57%, od 1. januarja 2014 pa najmanj 60% tehtane povprečne drobnoprodajne cene enega zavojčka cigaret, sproščenih v porabo, in
 - najmanj 77 eurov, od 1. aprila 2011 najmanj 80 eurov, od 1. oktobra 2011 najmanj 83 eurov, od 1. aprila 2012 najmanj 86 eurov in od 1. oktobra 2012 najmanj 90 eurov za 1000 kosov cigaret iz razreda tehtane povprečne drobnoprodajne cene cigaret.
- (6) Znesek specifične trošarine in stopnjo proporcionalne trošarine po tretjem, četrtem in petem odstavku tega člena določi Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) na osnovi tehtane povprečne drobnoprodajne cene cigaret, ki velja na dan 1. januarja za tekoče leto.
- (7) Če se med letom spremeni drobnoprodajna cena cigaret, lahko vlada ne glede na določbo prejšnjega odstavka sproti ugotavlja tehtano povprečno drobnoprodajno ceno cigaret ter ustrezno spremeni znesek specifične in stopnjo proporcionalne trošarine.
- (8) Trošarina se plačuje v višini:
 1. za cigare in cigarilose: 0 eurov za 1000 kosov in 5% od drobnoprodajne cene;
 2. za drobno rezani tobak: 40 eurov, 45 eurov od 1. aprila 2012, 50 eurov od 1. aprila 2014, 55 eurov od 1. aprila 2016 in 60 eurov od 1. aprila 2018, vse za en kilogram;
 3. za preostali tobak za kajenje: 25 eurov za en kilogram.
- (9) Drobnoprodajna cena iz prvega odstavka tega člena je cena, ki jo določi proizvajalec imetnik trošarinskega dovoljenja oziroma davčni zastopnik oziroma pooblaščen ali začasno pooblaščen prejemnik oziroma uvoznik. Drobnoprodajna cena vključuje trošarino in davek na dodano vrednost.
- (10) Oseba iz prejšnjega odstavka mora prijaviti drobnoprodajne cene pristojnemu carinskemu organu 15 dni pred sprostitvijo tobačnih izdelkov v porabo po tako določenih cenah.
- (11) Prodaja tobačnih izdelkov po drobnoprodajnih cenah, ki so višje od prijavljenih, ni dovoljena.